

Responsoris *Responsorios* *Responses*

Per a cor d'homes

Joaquim Homs

1a edició: març 2005

© **Joaquim Homs**

© **DINSIC Publicacions Musicals, S.L.**

Santa Anna, 10 E 3a - 08002 Barcelona

tel: 34 933180605 • Fax: 34 934120501

e-mail: dinsic@dinsic.com • www.dinsic.com

Dipòsit Legal: B-14807-2005

ISMN digital edition: M-69210-310-3

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresa la reprografia i el tractament informàtic, així com també la distribució d'exemplars mitjançant lloguer i préstec, resten rigorosament prohibides sense l'autorització escrita de l'editor o entitat autoritzada, i estaran sotmeses a les sancions establertes per la llei.

La reproducción total o parcial de esta obra por cualquier procedimiento, incluyendo la reprografía y el tratamiento informático, así como la distribución de ejemplares mediante el alquiler o el préstamo, quedan rigurosamente prohibidas sin la autorización escrita del editor o entidad autorizada y estarán sometidas a las sanciones establecidas por la ley.

All rights reserved. No part of this score may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or any information storage and retrieval system, without permission in writing from the Publisher.

Joaquim Homs i Oller va néixer a Barcelona el 21 d'agost de l'any 1.906. El 1922 finalitzà els estudis de violoncel i fins el 1929, a més d'actuar com a violoncel·lista practicà el piano i la composició de forma autodidacta alhora que cursà la carrera d'enginyer industrial que exercí fins el 1971.

Entre els anys 1931 i 1936 amplià els seus coneixements musicals amb el compositor Robert Gerhard, deixeble de Schoenberg.

Ha estat guardonat per l'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat de Catalunya i el Ministeri de Cultura espanyol i des del 1989 és membre electe de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi.

Ha estrenat obres en tots els festivals de renom del nostre país i en els Festivals de la Societat Internacional de Música Contemporània (SIMC) de París (1937), Varsòvia (1939) i Estocolm (1956), entre altres.

La seva producció, que comprèn més de dues-centes obres, abraça tots els gèneres destacant-hi les composicions de música vocal, tant solística com polifònica.

La seva música coral podria ser agrupada en tres grans apartats: *música d'inspiració tradicional*, amb un respecte total a les melodies populars tractades, *música litúrgica* (motets, responsoris, antífones, una missa i la cantata "Càntics a la Creació") que va ésser escrita principalment després de la guerra civil espanyola i, finalment, *música sobre textos poètics*, exquisidament triats, del que en són un bon exemple les "Tres estances" de Carles Riba (menció honorífica per a composicions de cor a veus mixtes de la Generalitat de Catalunya 1982) i els dos antics poemes xinesos: "Flors vora el riu" i "Clareja l'alba", en versió de Josep Carner.

Una característica destacable en tots els aspectes de la música de Joaquim Homs és el lliure joc polifònic entre les veus que, en definitiva, és el que orienta els curs de la música.

Jordi Casas

Director de l'Orfeó Català

Palau de la Música Catalana

Joaquim Homs i Oller nació en Barcelona el 21 de agosto de 1906. En 1922 finalizó sus estudios de violoncelo y hasta 1929, además de actuar como violoncelista, practicó el piano y la composición de forma autodidacta, cursando a la vez la carrera de ingeniero industrial que ejerció hasta el año 1971.

Entre los años 1931 y 1936 amplió sus conocimientos musicales con el compositor Robert Gerhard, discípulo de Schoenberg.

Ha sido galardonado por el Ayuntamiento de Barcelona, la Generalitat de Catalunya y el Ministerio de Cultura español y desde 1989 es miembro electo de la Real Academia de Bellas Artes de San Jorge.

Ha estrenado obras en todos los festivales más destacados de nuestro país y en los Festivales de la Sociedad Internacional de Música Contemporánea (SIMC) de París (1937), Varsovia (1939) y Estocolmo (1956) entre otros.

Su producción musical, que cuenta con más de doscientas obras, abarca todos los géneros destacando las composiciones de música vocal, tanto solística como polifónica.

Su música coral se podría agrupar en tres grandes apartados: *música de inspiración tradicional*, que respeta absolutamente las melodías populares tratadas, *música litúrgica* (motetes, responsorios, antífonas, una misa y la cantata "Càntics a la Creació") que fue escrita principalmente después de la guerra civil española y finalmente, *música sobre textos poéticos*, exquisitamente escogidos. Un buen ejemplo son las "Tres estances" de Carles Riba (menção honorífica en el apartado de composiciones corales para voces mixtas de la Generalitat de Catalunya 1982), y los dos antiguos poemas chinos: "Flors vora el riu" (Flores a la orilla del río) y "Clareja l'alba" (Amanece), en versión de Josep Carner.

Una característica destacable en todos los aspectos de la música de Joaquim Homs es el libre juego polifónico entre las voces que, en definitiva, es el que orienta el curso de la música.

Jordi Casas

Director del Orfeó Català

Palau de la Música Catalana

Joaquim Homs i Oller was born in Barcelona on 21st August 1906. In 1922 he completed his musical studies gaining a Diploma in cello. Homs then taught himself the piano and composition while at the same time qualifying as an engineer in 1929.

Between 1931 and 1936 he widened his musical knowledge under the direction of the composer Robert Gerhard, a pupil of Schoenberg.

He has been rewarded by the Barcelona City Council, the "Generalitat Catalunya" (Catalan Autonomous Government) and the Spanish Ministry of Culture and in 1989 he became an honorary member of the Royal Academy of Fine Arts Saint Georges.

Many of his works have been performed in the main music festivals of our country and also in the well-known Festivals of the International Society of Contemporary Music (ISCM) in Paris (1937), Warsaw (1939) and Stockholm (1956), among others.

Responsoris

© Joaquim Homs © DINSIC Publicacions Musicals, S.L. • All Rights Reserved

The musical output of Joaquim Homs that includes more than two hundred works takes in all kind of types, however, vocal music either for solo or polyphonic are to be mentioned.

His choral music falls into three classes: *music traditionally inspired*, in which the original folk melodies are entirely preserved, *liturgical music* (motets, responses, anthems, a mass and the cantata “Càntics de la Creació”), written mostly after the Spanish civil war, and finally *music for poetic texts*, carefully chosen, good examples of which are the “Tres estances” by Carles Riba (honourable mention for choral compositions with voices awarded by the “Generalitat de Catalunya”) and the two ancient Chinese poems: “Flors vora el riu” (Flowers by the river) and “Clareja l'alba” (Dawn is breaking), translated by Josep Carner.

A noteworthy feature of the music of Joaquim Homs is the free polyphonic interplay between the voices and this is really what drives the music forward.

Jordi Casas
Conductor of the Orfeó Català
Palau de la Música Catalana

Joaquim Homs i Oller est né à Barcelone le 21 août 1906. En 1922 il termine ses études de violoncelle et jusqu'en 1929 –tout en se consacrant à l'instrument– il étudie le piano et la composition de façon autodidacte en poursuivant au même temps sa carrière d'ingénieur qu'il exerça jusqu'en 1971.

Au cours des années 1931-36 il complète ses connaissances musicales sous la direction du compositeur Robert Gerhard, élève de Schoenberg.

La Mairie de Barcelone, la “Generalitat” (Gouvernement Autonome) de Catalogne et le Ministère de Culture d'Espagne ont couronné son oeuvre et, depuis 1989 il est devenu membre titulaire de l'Académie Royale des Beaux Arts Saint Georges de Barcelone.

Beaucoup de ses oeuvres ont été créés aux Festivals de Musique plus renommés de notre pays et aux Festivals de la Société Internationale de Musique Contemporaine (SIMC) de Paris (1937), Varsovie (1939) et Stockholm (1956), parmi d'autres.

Sa production musicale compte plus de deux-cents oeuvres y compris tous les genres dont les compositions de musique vocale aussi bien dans la forme soliste que polyphonique sont à remarquer.

Sa musique chorale pourrait être regroupée autour de trois grands axes: la *musique d'inspiration traditionnelle*, faisant preuve d'un respect total pour les mélodies populaires traitées, la *musique sur textes poétiques*, délicatement choisis, dont “Tres estances” de Carles Riba (mention honorable pour compositions chorales à voix mixtes de la Generalitat de Catalogne en 1982) sont un bon exemple, et les anciens poèmes chinois “ (Fleurs auprès de la rivière) et “Clareja l'alba” (A l'aube) sur version de Josep Carner.

Une caractéristique à être soulignée sous tous les rapports de la musique de Joaquim Homs est le libre jeu polyphonique entre les voix qui, en définitive, guide le parcours de la musique.

Jordi Casas
Chef de l'Orfeó Català
Palau de la Música Catalana

Joaquim Homs i Oller wurde am 21. August 1906 in Barcelona geboren. Im Jahr 1922 schloss er seine Ausbildung als Cellist ab, neben der er sich bis 1929 auch dem Klavier und im Selbststudium der Kompositionslehre widmete. Parallel zu seinem musikalischen Betätigungsfeld arbeitete Homs bis 1971 als Wirtschaftsingenieur.

Zwischen 1931 und 1936 studierte er zur Erweiterung seiner musikalischen Kenntnisse bei Robert Gerhard, einem ehemaligen Schüler von Arnold Schönberg.

Homs wurde mit verschiedenen Preisen der Stadt Barcelona, der katalanischen Regionalregierung und des spanischen Kulturministeriums ausgezeichnet und seit 1989 ist er gewähltes Mitglied der Real Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi.

Seine Werke wurden bei allen grossen spanischen Musikfestspielen sowie unter anderem auch bei den Festtagen der Internationalen Gesellschaft für Zeitgenössische Musik (SIMC) in Paris (1937), Warschau (1939) und Stockholm (1956) zur Aufführung gebracht.

Homs' musikalisches Schaffen umfasst über zweihundert Werke aller Gattungen, wobei die sowohl für Chor als auch für Solostimmen geschriebene Vokalmusik deutlich im Vordergrund steht.

Seine Chormusik kann in drei grosse Bereiche untergliedert werden: *Von der Volksmusik beeinflusste Werke*, bei denen die zugrunde liegenden Melodien weitestgehend gewahrt werden, *liturgische Gesänge* (Motetten, Responsorien, Antiphonen, eine Messe sowie die Kantate “Càntics a la Creació”), die im wesentlichen nach dem spanischen Bürgerkrieg während der Zeit seiner Verbannung entstanden, und schliesslich *Vertonungen von Gedichten*, bei deren Auswahl Homs eine aussergewöhnliche poetische Empfindsamkeit unter Beweis stellt, so speziell etwa bei den “Tres Estances” nach Texten von Carles Riba (Kompositionspreis für ciormusit der katalanischen Regionalregierung 1982) oder den beiden Gedichten “Flors vora el riu” und “Clareja l'alba” nach chinesischen Originaltexten in der Bearbeitung von Josep Carner.

Homs' gesamtes Schaffen steht im Zeichen eines freien polyphonen Spiels der Stimmen, das die musikalische Entwicklung des Werks ihrer Richtung nach definiert und bestimmt.

Jordi Casas
Chorleiter des Orfeó Català
Palau de la Música Catalana

Responsoris

© Joaquim Homs © DINSIC Publicacions Musicals, S.L. • All Rights Reserved

In monte Oliveti

Ofici de Tenebres
de Dimecres Sant. Lliçó 1a

♩ ≈ 50

T-1 *p* In mon-te O-li - vé-ti o-rá - vit ad *mf* Pa - trem: *sf*

T-2 *p* In mon-te O-li - vé - ti o - rá - vit: *mf*

B-1 *p* In mon-te O-li - vé - ti o - rá - vit ad *mf* Pa - trem: *sf*

B-2 *pp* In mon-te O-li - vé - - - ti o - rá - vit ad Pa - trem:

mf Pa - ter, si fí - e-ri po-test, trán-se - at a me ca-lix is - te:

mf Pa - ter, si fí - e-ri po-test, trán-se - at a me ca-lix is - te:

f Spí - ri - tus qui - dem promp - tus est, *p* ca - ro au - tem in -

f Spí - ri - tus qui - dem promp - tus est, *p* ca - ro au - tem in -

Responsoris

© Joaquim Homs © DINSIC Publicacions Musicals, S.L. • All Rights Reserved

Una hora non potuistis

Ofici de Tenebres
de Dimecres Sant. Lliçó 8a

T U - na ho - ra non po-tu - ís - tis vi - gi - lá - re me - cum, qui ex-hor - ta -

B-1 U - na ho - ra non po-tu - ís - tis vi - gi - lá - re me - cum qui ex -

B-2 U - na ho - - - ra non po - tu -

bá - mi - ni mo - ri pro me? U - na ho - ra non po-tu - ís - tis

hor - ta - bá - mi - ni mo - ri pro me? U - na ho - ra

ís - - - tis vi - gi - lá - re U - na

vi - gi - lá - re me - cum? Vel Ju - dam non vi - dé - tis, quó - mo - do non

non po - tu - ís - tis vi - gi - lá - re me - cum? Vel Ju - dam non vi - dé - tis,

ho - - - ra non po - tu - ís - - - tis vi - gi -

Responsoris

© Joaquim Homs © DINSIC Publicacions Musicals, S.L. • All Rights Reserved

Traducció de les cançons

Català

In monte Oliveti

En el Montolivet

En el Montolivet pregava al Pare: “Pare, si així es pot fer, que passi de mi aquest calze: l’esperit prou és disposat, mes ai, la carn és flaca.”

Vetlleu i oreu, que no caigeu en la temptació: l’esperit prou és disposat, mes ai, la carn és flaca.

Una hora non potuistis

Ni una hora heu pogut

Ni una hora amb mi heu pogut vetllar, els que per mi us vantàveu de morir? I no veieu Judes, que no dorm, ans porta pressa per entregar-me als jueus?

Per què dormiu? alceu-vos i oreu, no sia que caigueu en temptació.

Tristis est anima mea

Trista està l’ànima meva

Trista està fins a la mort l’ànima meva: espereu-vos aquí, i vetlleu amb mi. Veureu ara que una turba ve a voltar-me: vosaltres fugireu i jo aniré al suplici per vosaltres.

Heu’s aquí que l’hora ja s’atança, i serà entregat el Fill de l’home a les mans dels pecadors.

O vos omnes

Oh tots vosaltres

Oh, tots vosaltres que pel camí passeu, pareu-vos i mireu. si hi ha un dolor semblant al meu dolor.

Pareu-vos, tots els pobles, i el meu dolor mireu.

Anglès

In monte Oliveti

On the Mount of Olives

On the Mount of Olives he prayed to the Father: “Father, if it can be done, remove this cup from me: the spirit is willing but the flesh is weak.”

Keep watch and pray that you do not fall into temptation. The spirit is willing but the flesh is weak.

Una hora non potuistis

Not for one hour have you been able

Not for one hour have you been able to keep watch, you who boasted you would die for me? And do you not see Judas, who does not sleep but is eager to hand me over to the Jews?

Why do you sleep? Arise and pray that you do not fall into temptation.

Tristis est anima mea

My soul is sad

My soul is sad as death. Wait here and keep watch with me. You will see that a throng is coming to surround me: you will flee and I shall pass into the torment for you.

See, the time is nearing when the Son of Man will be delivered into the hands of sinners.

O vos omnes

All you

All you who pass along this road, stop and look. Is there any other sorrow like my sorrow? Stop, every people, and look on my sorrow.

Les llums del món

The lights of the world

The lights of the world cast sad reflections

Mortal voices wither like the lilies

My God, my God, those paths never seen,

Will they make a scent dead of sighs?

Responsoris

© Joaquim Homs © DINSIC Publicacions Musicals, S.L. • All Rights Reserved

Castellà

In monte Oliveti

En el Monte de los Olivos

En el Monte de los olivos oraba al Padre: “Padre, si es posible, aleja de mí este cáliz: el espíritu está bien preparado, pero la carne es débil.”

Vigilad y orad, no caigáis en la tentación. El espíritu está bien preparado, pero la carne es débil.

Una hora non potuistis

Ni siquiera una hora

¿Ni siquiera una hora conmigo habéis podido velar?

Vosotros que alardeábais diciendo que moriríais por mí. ¿No véis a Judas? Judas no duerme, se apresura a entregarme a los judíos.

¿Por qué dormís? Levantáos y orad, no sea que caigáis en la tentación.

Tristis est anima mea

Triste está mi alma

Triste está mi alma hasta la muerte: esperad aquí y velad conmigo. Veréis llegar a mí una turba que me rodeará. Vosotros huiréis y yo iré al suplicio por vosotros.

Se acerca la hora en que el Hijo del hombre será entregado a manos de los pecadores.

O vos omnes

Oh, todos vosotros

Oh, todos vosotros, que deambuláis por el camino, detenéos y mirad si existe un dolor semejante al mío. Detenéos pueblos del universo, contemplad mi dolor.

Les llums del món

Las luces del mundo

Las luces del mundo emiten reflejos tristes.

Las voces mortales se marchitan como lirios.

Dios mío, Dios mío, aquellas escondidas sendas, ¿tendrán un olor muerto de suspiros?

Transcripció fonètica

Les llums del món

Les llums del món fan uns reflexos tristos.

[ləz lúmz dəl món fán únz rəfléksus trístus]

Les veus mortals es passen com els llirs.

[ləz béwz murtálz əs pásən kóm əlz lírs]

Déu meu, Déu meu, aquells camins mai vistos

[déw méw/déw méw/əkéʎs kəminz máj βístus]

faran una olor morta de sospirs?

[fərán únəwóló mórtə ðə suspírs]

Responsoris

© Joaquim Homs © DINSIC Publicacions Musicals, S.L. • All Rights Reserved